

de eigen praktijk en voeren die vervolgens uit in de klas. In de voor-bereiding en uitvoering werken ze samen met een collega. Ze krijgen daarbij ondersteuning van één van de leden van de projectgroep die als hun coach beschikbaar is.

- Meerdere scholen, bijvoorbeeld binnen een samenwerkingsverband, kunnen gezamenlijk aan het project deel-nemen.
- Waar mogelijk wordt een netwerk gestart met andere scholen die aan het project deelnemen. Zo ontstaan er kansen om 'boven-schools' met en van elkaar te leren.

Opbrengst voor de school

Na afloop van het project zijn leerkrachten competent om het dagelijkse onderwijs te regisseren op vier gebieden: klimaat, vaardigheden, betekenisvolle leersituaties en reflectie. Kinderen hebben meer invloed gekregen op het leren en leven in de klas en op school, waardoor meer wordt tegemoet gekomen aan hun behoefte aan relatie, competentie en autonomie. De directie is in staat zelf leiding te geven aan de ontwikkeling van de school als lerende organisatie. Dat is een organisatie met een professionele cultuur waarin betrokkenen zich competent en autonoom voelen en in staat zijn goede relaties met anderen op te bouwen en te onderhouden.

APS
Postbus 85475
3508 AL Utrecht

Informatie
Telefoon (030) 285 66 00
Fax (030) 285 67 98
Internet <http://www.aps.nl>

Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht

Investeren in krachtig leren

- betekenisvol construeren
- ontwerpen met klanten
- intervisie, training en coaching
- pendelen tussen praktijk en theorie
- voor professionele ontwikkeling

Meer informatie bij:

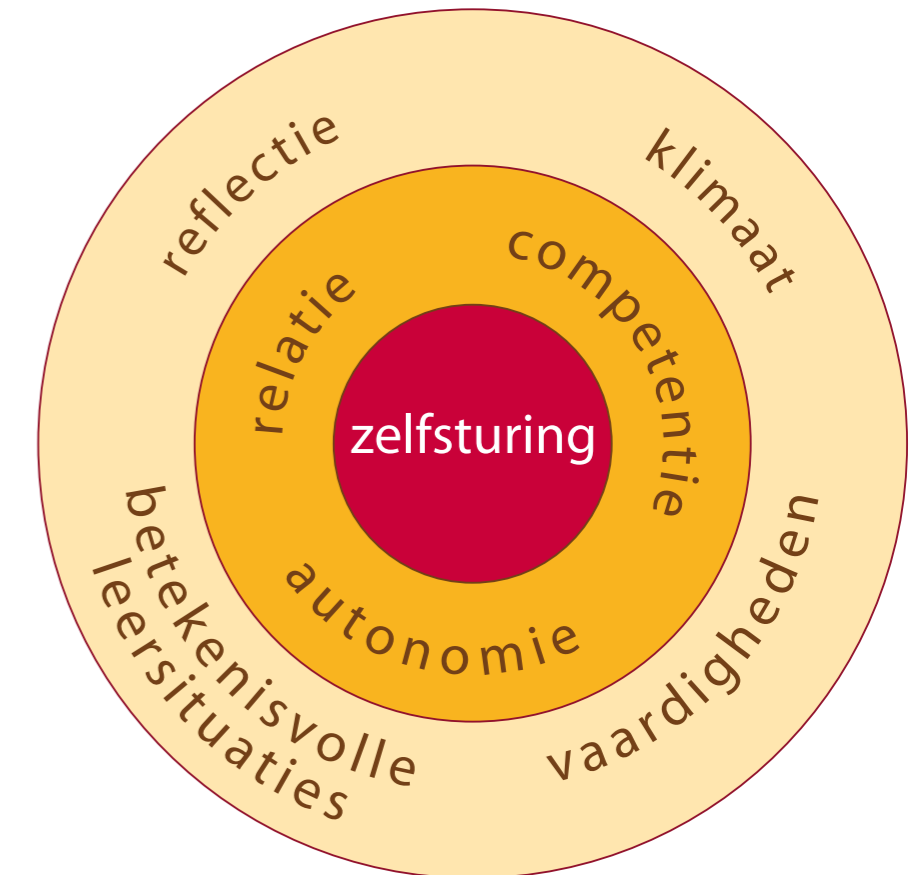
Myriam Limper
E-mail: m.limper@aps.nl
Tel.: 06 5423 1375

Mark van der Pol
E-mail: m.vanderpol@aps.nl
Tel.: 06 2505 1909

Martijn Koekkoek
E-mail: m.koekkoek@aps.nl
Tel.: 06 2505 1621

Linda van Ling, secretariaat
E-mail: l.vanling@aps.nl
Tel.: 030 2865 683

Kies Adaptief!

Zelfsturing

Volwassenen moeten, om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij, hun denken en doen zelf kunnen sturen. Alleen zo kunnen zij verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf, voor anderen en voor hun omgeving. De school is de plaats waar kinderen dat al jong kunnen leren. Dat kan alleen als ze invloed krijgen op het leven en het leren in die school, als ze tot mede-eigenaar van hun leren worden gemaakt. De kern van Kies Adaptief! is daarom het ontwikkelen van zelfsturing.

Drie basisbehoeften

Het ontwikkelen van zelfsturing lukt alleen als leraren tegemoet komen aan drie psychologische basisbehoeften van kinderen:

- *Relatie: welkom zijn*
Kinderen ervaren dat ze er bij horen, mee mogen doen en dat anderen met hen samen willen spelen en werken. Het gevoel van relatie wordt versterkt als kinderen invloed hebben op de manier waarop er met ze wordt omgegaan.

- *Competentie: voor vol worden aangezien*
Kinderen ontwikkelen gevoelens van competentie als ze merken dat ze zich capabel en voor hun taak berekend voelen, ze prestaties leveren en daarvoor waardering krijgen van anderen. Leren wordt betekenisvoller als kinderen invloed hebben op wat en hoe er geleerd wordt.

- *Autonomie: ruimte krijgen*
De ontwikkeling van autonomie wordt gestimuleerd wanneer kinderen zelf beslissingen mogen nemen, ze kunnen kiezen en verantwoordelijkheid mogen dragen voor hun initiatieven en activiteiten. Als kinderen zich betrokken weten bij de belangrijke zaken in hun leef- en leeromgeving versterkt dat hun gevoel van auto-nomie.

Vier regiegebieden

Een leraar die zelfsturing bevordert en tegemoet komt aan deze drie basisbehoeften, doet dat door het dagelijks onderwijs zo te regisseren dat:

- er een veilig en tegelijkertijd uitdagend leerklimaat ontstaat, waarvan kinderen mede-eigenaar zijn;
- kinderen vaardigheden ontwikkelen die nodig zijn om op eigen benen te staan;
- er geleerd wordt in betekenisvolle situaties, waarin kinderen zelf vorm en inhoud kunnen geven aan hun leren;
- kinderen een reflectieve houding ontwikkelen.

Onze aanpak

Voordat een school van start gaat met het project 'Kies Adaptief!' wordt een zorgvuldige intake gehouden, waarin wordt verkend hoe het project zo goed mogelijk op wensen en behoeften van de klant kan worden toegesneden. Op basis daarvan maakt APS een offerte op maat. Om te beginnen verzorgt APS

een werkbijeenkomst als oriëntatie op het project, waaraan alle betrokkenen van de school deelnemen. In die werkbijeenkomst wordt het concept van Kies Adaptief! helder neergezet, alsmede de mogelijkheden en de kenmerken van het invoeringstraject. Indien de school van harte 'ja' zegt, wordt gestart met een traject, dat een aantal vaste kenmerken vertoont:

- Voor een succesvolle invoering van het project moet een school anderhalf à twee jaar uittrekken.
- In die periode krijgen kinderen meer invloed op het leren en leven op school en ontwikkelt de school zich tot een meer zelfsturende organisatie met een professionele cultuur.
- De school kiest zelf het startmoment van het project.
- Een kleine groep, bestaande uit een directielid, een intern begeleider of één of meer leerkrachten, geeft leiding aan het project in de eigen school. Die projectgroep wordt geschoold en gecoacht door een APS-begeleider om zelf leiding te geven aan de invoering van het project.
- De projectgroep en de APS-begeleider maken een op maat gesneden invoeringsplan, op basis van wensen, behoeften en mogelijkheden van de school.
- Leerkrachten en projectgroepleden maken voor elk projectjaar een persoonlijke leerroute.
- APS verzorgt werkbijeenkomsten waarin leerkrachten worden geschoold in het concept van Kies Adaptief! Ze maken ontwerpen voor

